

УДК 340

МОЖЛИВОСТІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ

Щолкін М.М.

Науковий керівник – канд. юрид. наук, доц. Турута О.В.

Харківський національний університет радіоелектроніки, каф. філософії
м. Харків, Україна

тел. +38 (096) 263-02-03.

Artificial intelligence is a promising technology that can help solve various problems in different fields. The use of AI in the field of human rights can help ensure more efficient and transparent management of human rights and significantly improve their protection. However, it is necessary to take into account possible challenges, such as the lack of data reliability and privacy protection, as well as ethical and legal aspects of using AI in this area. To ensure the success of AI in human rights, it is necessary to continue research and development of new technologies, as well as to ensure the responsible use of these technologies, considering ethical and legal aspects.

Одним з головних принципів міжнародного права є захист прав людини. Застосування штучного інтелекту (ШІ) може мати значний позитивний вплив на права людини. Застосування ШІ може допомогти виявляти та реагувати на порушення прав людини, виявляти більш складні та приховані форми порушень, забезпечити більш точну та об'єктивну оцінку фактів, та покращити доступ до правосуддя та юридичної допомоги. Один з найбільш розповсюджених підходів реалізації методів штучного інтелекту сьогодні – це машинне навчання. Воно дозволяє комп'ютерам навчатися на основі великих обсягах даних та виконувати різноманітні задачі, від розпізнавання зображень до прогнозування поведінки користувачів в Інтернеті. В наш час штучний інтелект можна розглядати як практичний інструмент для вирішення конкретних завдань.

Системи штучного інтелекту можуть виявляти факти порушень прав людини на основі аналізу великих обсягів даних з різних джерел, включаючи соціальні медіа, засоби масової інформації, правозахисні організації тощо. Машинне навчання використовується для автоматичного розпізнавання образів на відео. Це може бути корисним для таких різних задач, як автоматична класифікація зображень, розпізнавання облич, виявлення відмінностей між зображеннями, аналіз відеопотоків тощо. Використання ШІ дозволяє швидко та ефективно виявляти порушення прав людини та збирати докази, що можуть використовуватись у судовому процесі [1]. Застосування ШІ може також покращити ефективність роботи правоохоронних органів та забезпечити безпеку громадян. Наприклад, системи машинного навчання можуть допомагати виявляти та передбачати злочини, аналізуючи великі обсяги даних, таких як камери

відеоспостереження, соціальні мережі тощо. Це може допомогти правоохоронним органам швидше та ефективніше реагувати на злочини та запобігати їх вчиненню. Вже розробляються системи штучного інтелекту для допомоги в боротьбі з трафікінгом людей, наприклад, шляхом аналізу великої кількості даних з соціальних мереж, транспортних систем та інших джерел [2]. Іншим важливим напрямком розвитку штучного інтелекту є робототехніка. Розумні роботи можуть бути використані в багатьох галузях: від виробництва до медицини та розваг. Вони допомагають вирішувати складні завдання, де людський фактор може бути дуже небезпечним або неефективним. І нарешті, машинне навчання може бути використане для покращення різних процесів виробництва та логістики. Наприклад, машинне навчання може бути використане для прогнозування попиту на продукцію, планування виробництва, виявлення помилок в процесі виробництва, зменшення часу зупинки обладнання та багато іншого.

Проте, існують і певні проблеми або ризики у цій сфері. Тому для збільшення користі використання ШІ в сфері прав людини важливим постає питання їх усунення на початковому етапі. Наприклад, можуть виникнути проблеми з достовірністю та захистом конфіденційності даних, які обробляються алгоритмами машинного навчання. Також можуть виникнути проблеми з етичними стандартами та відповідальністю за рішення, які приймаються на основі аналізу даних ШІ.

Отже, можна стверджувати, що машинне навчання є вельми перспективною технологією, яка має великий потенціал для застосування у різних галузях та вирішенні різних задач. Воно може як допомогти в реалізації прав людини та забезпечити більш ефективне управління правами, так і нести загрози та ризики для прав людини. Для мінімізації негативного впливу необхідно продовжувати дослідження та розробку нових технологій, враховуючи, при цьому, етичні та правові аспекти використання ШІ в суспільстві.

Список використаних джерел

1. Filippo A. Raso, Hannah Hilligoss, Vivek Krishnamurthy, Christopher Bavitz, Levin Kim. Artificial Intelligence & Human Rights: Opportunities & Risks
Режим доступу: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3259344

2. Poornima Apte. How AI can fight human trafficking. Режим доступу: <https://venturebeat.com/business/how-ai-can-fight-human-trafficking/>